Prezydent miasta z absolutorium za rok 2019

2020-07-09

W środę, 8 lipca Rada Miasta Krakowa zatwierdziła sprawozdania za rok 2019 oraz udzieliła prezydentowi absolutorium z wykonania zeszłorocznego budżetu. Za głosowało 25 radnych, 15 było przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. Takim samym stosunkiem głosów RMK podjęła uchwałę o udzieleniu prezydentowi wotum zaufania, po debacie nad „Raportem o stanie gminy 2019”**.**

Budżet miasta – aż do momentu wykonania – jest swego rodzaju planem. W ciągu roku ulega zmianom po stronie dochodów i wydatków na podstawie uchwał podejmowanych przez radę miasta. Po zamknięciu roku przychodzi czas na podsumowanie, czyli procedurę absolutoryjną. To nic innego jak ocena wykonania budżetu, dokonywana na podstawie analizy dwóch dokumentów: sprawozdania z wykonania budżetu oraz sprawozdania finansowego.

Najpierw przyglądają się im radni z komisji rewizyjnej – sprawdzają, jak wykonane zostały dochody i wydatki miasta w stosunku do zakładanego planu, a także z jakim wynikiem samorząd zamknął wykonanie budżetu (nadwyżka czy deficyt). 18 czerwca Komisja Rewizyjna Rady Miasta Krakowa pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu miasta za 2019 rok. Pozytywną opinię w tej sprawie wydała również Regionalna Izba Obrachunkowa w Krakowie.

Na porannej sesji RMK prezydent Jacek Majchrowski zaprezentował radnym sprawozdania i omówił najważniejsze kwestie związane z realizacją ubiegłorocznego budżetu. Zwrócił uwagę, że rok 2019 był kolejnym z rzędu, w którym Kraków otrzymał od agencji Standard & Poor’s potwierdzenie długoterminowego międzynarodowego ratingu na poziomie A-/perspektywa stabilna. Jest to najwyższy możliwy poziom dla samorządu, odpowiadający ratingowi Polski. Potwierdza, że miasto rozważnie zrządza finansami, osiąga solidne wyniki budżetowe przy dużych nadwyżkach operacyjnych, ma umiarkowany poziom zadłużenia i zachowuje płynność finansową. – Chciałbym podkreślić, że zadłużenie wykonywane jest na programy inwestycyjne i mieści się w dopuszczonych prawem granicach, nawet z pewną rezerwą – mówił Jacek Majchrowski.

Zeszłoroczny budżet Krakowa był rekordowy – ten wykres pokazuje kwotowy wzrost zarówno dochodów, jak i wydatków w roku 2019 w stosunku do roku poprzedniego.

W 2019 roku **dochody ogółem** wyniosły **5 mld 912 mln zł** – a więc niewiele mniej, niż zakładano na koniec roku (5 mld 972 mln zł). Oznacza to, że miasto zrealizowało dochody (bieżące i majątkowe) w bardzo wysokim stopniu, bo w 99 proc. **Wydatki ogółem** wyniosły ostatecznie **6 mld 212 mln zł** – jeśli porównać je z planowaną kwotą 6 mld 429 mln zł, daje to również wysoki wskaźnik realizacji – równy 96,6 proc. Trzecia ważna zmienna to **deficyt**, czyli różnica między wydatkami a wpływami do budżetu. Krakowski budżet zamknął się w 2019 roku deficytem w wysokości **299 mln zł** i był to deficyt – co warto podkreślić – o 157 mln zł mniejszy, niż zakładano w planie na koniec roku (456 mln zł). Mniejszy także niż ten zapisany w uchwale budżetowej przyjętej przez radnych 10 stycznia 2019 roku (402 mln zł). Tak znaczącą obniżkę deficytu udało się osiągnąć m.in. dzięki ponadplanowym dochodom w niektórych kategoriach. Przejdźmy zatem do szczegółów.

Dochody

Analizując dokumenty finansowe za rok 2019, Komisja Rewizyjna zwróciła uwagę na ponadplanowe wykonanie dochodów własnych miasta, czyli tych, na których pozyskiwanie samorząd posiada większy lub mniejszy, ale jednak bezpośredni wpływ (wskaźnik realizacji – 101,1 proc.). Dotyczy to między innymi tak ważnych pozycji, jak podatek od nieruchomości, gdzie wysokie wykonanie wynika ze wzrastającej liczby i wielkości nieruchomości, oraz opłata za wywóz śmieci – tu dochody rosną wskutek składania nowych deklaracji, a także dzięki skutecznej kontroli prawidłowości wnoszenia tych należności. Przypomnijmy, że dochody własne to mniej więcej jedna trzecia wszystkich środków miasta.

Największe znaczenie w budżecie miał **udział w podatku PIT** (około 30 proc. wszystkich pozyskanych dochodów). Trzeba jednak zaznaczyć, że słupek pokazujący rok 2019 na tle lat poprzednich byłby o wiele wyższy, gdyby nie wprowadzono zmian ustawowych, które istotnie zmniejszyły obciążenia podatników, a samorządom nie zapewniły rekompensaty utraconych z tego tytułu dochodów. Dochody z udziału w **podatku CIT** zostały wykonane prawie w 100 proc. – wzrastające środki z tego podatku stanowią jednak zaledwie 2,8 proc. dochodów miasta i nie są w stanie zrekompensować ubytku wpływów z PIT.

Wydatki

Struktura wydatków ogółem w 2019 r. pokazuje, że miasto najwięcej środków przeznaczyło na: oświatę i wychowanie (1 mld 730 mln zł), transport i łączność (1 mld 068 mln zł), rodzinę (825 mln zł) oraz gospodarkę i ochronę środowiska, w tym zieleń (658 mln zł). W porównaniu z rokiem 2018 widać znaczący kwotowy wzrost wydatków w tych kategoriach.

Wydatki bieżące – czyli te, które zapewniają sprawne funkcjonowanie i utrzymanie miasta na odpowiednim poziomie – wyniosły ostatecznie 5 mld 312 mln zł (wskaźnik realizacji – 98,6 proc.). Natomiast wydatki majątkowe, czyli inwestycyjne – 899,5 mln zł (wskaźnik realizacji – 86,4 proc.).

Komisja Rewizyjna zwróciła uwagę na fakt, że w 2019 roku miasto wykonało zaplanowane wydatki – zarówno bieżące, jak i majątkowe – w stopniu wyższym niż rok wcześniej. Oceniając realizację inwestycji (programowych i strategicznych), podkreśliła, że mimo niesprzyjających obiektywnych okoliczności miasto osiągnęło na tym polu lepsze wyniki niż w 2018 roku.

Na poziom wykonania wydatków majątkowych duży wpływ mają czynniki obiektywne,

niezależne od miasta – takie jak m.in. sytuacja na rynku budowlanym, gdzie wzrost cen powoduje problemy z rozstrzyganiem przetargów, ale też długotrwały proces uzyskiwania niezbędnych pozwoleń i decyzji. Te okoliczności dały o sobie znać również w 2019 roku.

Podczas sesji absolutoryjnej wiceprezydent Krakowa Andrzej Kulig odniósł się do kwestii opóźnień w niektórych inwestycjach. – Miasto wykonuje w tym zakresie takie ruchy, jakie tylko są możliwe, aby skutecznie realizować inwestycje. Nie wszystko jednak zależy od nas. Na pewno sytuacja na rynku nie ułatwia nam zadania. Były takie przetargi, do których nie zgłosił się żaden wykonawca. Trudno jest też znaleźć dobrych projektantów. Zdarzało się, że musieliśmy rozwiązać umowę, wyegzekwować kary umowne i rozpisać kolejny przetarg. Sporo czasu zabiera pozyskiwanie decyzji, szczególnie ZRID-u – wyjaśniał Andrzej Kulig. Skomentował też niższe wykonanie środków unijnych, na co uwagę zwracali niektórzy radni. – Niższa absorpcja środków unijnych wynika właśnie stąd, że nie możemy sięgnąć po te fundusze, póki inwestycja nie jest realizowana w terenie. Ale zapewniam, że te pieniądze nam nie przepadną – podkreślił.

Wykonanie wydatków inwestycyjnych w perspektywie kilku ostatnich lat obrazują tabele.

Zadłużenie

Skumulowane zadłużenie miasta na koniec 2019 roku wyniosło 3 mld 070 mln zł – wzrosło o 521 mln zł w stosunku do stanu z 2018 roku. Ta kwota może wydawać się spora, ale nie zapominajmy, że połowa z niej (ok. 260 mln zł) to zobowiązania finansowe miasta wynikające z pozyskania Lasu Borkowskiego oraz terenu Szpitala Uniwersyteckiego w rejonie ulicy Kopernika (obszar Wesoła). Wykup tego ostatniego rozłożony został na 10 rat, które miasto będzie wypłacać do 2028 roku. Mimo że nie jest to zaciągnięcie kredytu, tego typu transakcje ratalne muszą być – zgodnie z wprowadzonymi w 2019 r. przepisami – traktowane jako tytuły dłużne, a więc wliczane do sumy zadłużenia. Gdyby je pominąć, to zadłużenie Krakowa wyniosłoby na koniec 2019 roku 2 mld 809 mln zł i wzrosło w stosunku do roku 2018 – o 260 mln zł, a nie o drugie tyle. Przypomnijmy jednak, że zarówno zwiększanie lesistości miasta, jak i przejęcie Wesołej były odpowiedzią na postulaty radnych i mieszkańców.

Odnosząc się do zadłużenia, trzeba zaznaczyć, że Kraków ze środków kredytowych, obligacji czy pożyczek finansuje wyłącznie inwestycje, a nie wydatki bieżące. To dzięki temu powstały takie obiekty, jak Ekospalarnia, TAURON Arena czy Centrum Kongresowe ICE, wybudowano linie tramwajowe na Ruczaj i na Rybitwy, osiedla komunalne, nowe szkoły, żłobki i przedszkola, baseny, domy kultury, muzea i parki. Dzięki temu miasto pozyskało setki ekologicznych autobusów i tramwajów. Przemyślane inwestycje w infrastrukturę techniczną i społeczną przyciągają do Krakowa firmy i przedsiębiorców, tworzą nowe miejsca pracy i powiększają bazę podatkową.

Zobacz także

Magiczny Kraków

- Wykonanie budżetu Miasta Krakowa za rok 2019 - prezentacja PDF